

“Gjk zal handhaven de deugd en adeldom
Gjk zal handhaven de hoogheid van mijn naam
Gjk zal handhaven de eer, het geloof en de wet
van Ggod, van de Koning, van mijn vrienden en mij”

Vanaf dit moment zijn Engeland en Frankrijk in oorlog met Duitsland’

(Op basis van verhalen verteld en opgeschreven door A. J. Krijgsman (t) uit Zevenhuizen)

Arie Jan Krijgsman en Nicolaas van Zuylen uit Zevenhuizen, ontmoetten elkaar toen zij beiden werden ingedeeld bij de 1ste Mitrailleur Compagnie van het 4de Regiment Infanterie. Uit de verhalen van Arie Jan:

10 mei 1940

Op 10 mei 1940, om ongeveer 5 uur in de morgen vlogen veel vliegtuigen over. Wat moesten die en waar kwamen zij vandaan? Een sergeant bracht de oplossing: het zijn Duitse vliegtuigen gezien het oorlogskruis. Optimistisch werd gedacht dat die terugkwamen van het bombarderen in Engeland... IJdele hoop, deze vliegtuigen, de JU 52, hadden parachutisten gelost. Dus: snel aankleden en afwachten. Na enige tijd kwam het bericht: oprukken naar het vliegveld (Valkenburg). Niemand zag dat echter zwaar in, wij wisten eigenlijk niets van parachutisten af, in onze gedachten waren dat enkele soldaten en geen heel bataljon (800 man); nee dat was onmogelijk. Helaas het was wel waar!

‘Er wordt op ons gerekend’

Niek Van Zuylen

Er ontstond een vuurgevecht. Toen het schieten verstomde en wij weer wat bij onze positieven kwamen, riep de luitenant “kom jongens wij gaan weer verder, op

naar het vliegveld”. Wij stonden op maar Niek van Zuylen (uit Zevenhuizen) niet, ik riep: “Kom Niek we gaan weer verder”. Ten slotte stootte ik hem aan en toen bleek de werkelijkheid. Het was onze eerste gesneuvelde kameraad, geraakt dwars door de helm, in het hoofd. De luitenant nam alle papieren mee en het wapen en zei: “mannen wij gaan, want denk eraan, er wordt daar op ons gerekend” En voort ging het weer.

Niek van Zuylen is één van de twee namen op het oorlogsmonument in Zevenhuizen.

Colofon

Deze pagina is tot stand gekomen met de medewerking van Stichting Oud Zevenhuizen-Moerkapelle en de kinderraad. Heeft u een verhaal van toen dat u wilt doorgeven aan de volgende generatie? Stuur een mail naar: 75jaarvrijheid@zuidplas.nl, t.n.v. redactie 75 jaar Vrijheid Zuidplas

Cornelis Metselaar

Cornelis Metselaar

De Zevenhuizenaar Cornelis Metselaar was 20 jaar oud toen de oorlog begon. Gedurende de bezetting verhoogden de Duitsers de druk op Nederlandse mannen om in Duitsland te werken. De Duitsers waren zelf nodig voor de strijd en de Duitse industrie zat om arbeidskrachten verlegen.

Vluchten voor de razzia's

Er werden steeds meer razzia's gehouden om arbeiders te vinden en Cor Metselaar was hier niet gerust op. In juli 1944 vluchtte hij met zijn vriendin en opavan Zevenhuizen naar Arnhem. Hij ging werken in de dierentuin als dierenverzorger en zo hoopte hij buiten schot te blijven van de Arbeidseinsatz. Omdat de bevolking uit de binnenstad werd geëvacueerd (de slag bij Arnhem!) is hij op 23 september 1944 naar de dierentuin verhuisd.

Dodelijk getroffen door Engelse bommen

Op 28 september 1944 werd een colonne Duitsers in de buurt van de dierentuin opgemerkt door Engelse piloten en onder vuur genomen. Er vielen toen 14 bommen op het dierenpark. Cor Metselaar werd, met een andere dierenverzorger, dodelijk getroffen. In Burgers' Zoo is een gedenkteken voor hen te vinden.

We mogen van rijkdom en geluk spreken!

Het is niet te bevatten hoe onze leeftijdsgenoten, zowel als andere bewoners van Nederland, in oorlogstijd moesten leven. Er zijn vreselijke dingen gebeurd die wij ons anno 2020 nooit zouden kunnen voorstellen. Het vluchten naar andere steden of landen, als wel het gooien van bommen en het werken om - letterlijk en figuurlijk - je hoofd boven water te houden zijn dingen die wij in Nederland nu amper kunnen bevatten, maar helaas elders ter wereld nog wel gebeuren. We mogen spreken van rijkdom en geluk dat wij in Nederland al 75 jaar vrijheid mogen vieren, en dit moet gekoesterd worden!

- Marieke, 20 jaar, Zuidplas -

In de laatste dagen van de oorlog...

Een eenheid van de Duitse Wehrmacht deed, op 29 april 1945, een inval in het jachthuis Jolly Duck bij het Koornmolengat. In het Jachthuis zaten leden van het Zoetermeerse verzet en wat ondergedoken vliegeniers. Vliegenier John McCormick (uit de VS), had zich al eerder bij het verzet aangesloten toen hij uit de weilanden van Zoeterwoude ontsnapte, nadat hij was neergestort met zijn vliegtuig.

McCormick komt samen met Wachtmeester Jaap van Rij om door de Duitse kogels. Anderen raakten gewond en de meesten werden gevangen genomen na een vuurgevecht van ruim twee uur.

Begrafenisstoet McCormick

Inundatie bij het Jachthuis

Polder onder water (inundatie)

In maart 1944 liet de Duitse bezetter vier polders in Zevenhuizen en Moerkapelle onder water zetten. Een laagje water van 30 tot 40 cm was genoeg. Het was een militaire verdedigingsstrategie van de Duitsers om te voorkomen dat geallieerde vliegtuigen er konden landen. Ook het droppen van parachutisten, voedsel of munitie en het verbouwen en oogsten werd zo onmogelijk gemaakt.

Nooddijk

Nooddijk aanleggen

Op 8 maart 1944 kregen bewoners van de Tweemanspolder een brief van burgemeester Theunissen van Zevenhuizen. Ze kregen het bevel binnen tien dagen een nooddijk aan te leggen om ervoor te zorgen dat ze nog wat eigen land overhielden en dat hun huizen voor overstroming gespaard werden. Meer dan duizend volwassen mannen werden opgeroepen te komen graven. Het was aan het eind van de oorlog (zomer 1944), dus waren mannen die nog konden graven schaars.

Droogmalen van de polders

Toen Nederland in mei 1945 werd bevrijd besloten de polderbesturen de gebieden zo snel mogelijk droog te malen. In de Tweemanspolder gebeurde dat verrassend vlot.

De molens van de Molenviergang en de Canadezen die met pompen kwamen helpen speelden een grote rol tijdens het weer droogmalen van de Tweemanspolder. In amper zeven dagen was de polder weer droog.

Het water wordt uit de polder in de Ringvaart gepompt

Wat moeten mensen zich machteloos gevoeld hebben!

Het lijkt mij verschrikkelijk om in een tijd van oorlog te leven. De onzekerheid, spanning en het verlies zou ondraaglijk zijn. Het gevoel van vrijheid is weg. Gevaar lag altijd op de loer. Daarom besloten veel mensen om onder te duiken. Net als Cornelis Metselaar, die vreesde onder te duiken. Het verplicht moeten werken voor de vijand lijkt mij vreselijk. Je moest onder erbarmelijke omstandigheden werken en je familie en vrienden in onzekerheid achterlaten. Wat moet men zich machteloos hebben gevoeld om gedwongen te werken voor een ideologie die miljoenen mensen heeft vermoord. Men werd opgepakt en niet iedereen had de mogelijkheid om onder te duiken zoals Cornelis Metselaar dat deed. En zelfs als je net als Cornelis kon onderduiken, lag het gevaar nog altijd op de loer. We leven nu gelukkig in een democratische rechtstaat die te allen tijde een herhaling van dit stukje wrede geschiedenis probeert te voorkomen. We leven nu in vrijheid, en dat moeten we blijven vieren!

- Naomi den Hollander, 19 jaar, Zuidplas -